

IL DADO È TRATTO

ra il 58 a.C e il 50 a.C. il generale Giulio Cesare conduce lunghe battaglie contro i Galli fino a conquistare i loro territori. Grazie a lui Roma è padrona di immense province al di là delle Alpi. Cesare può finalmente fare ritorno a Roma per essere onorato da tutto il popolo e dal senato.

Ma la situazione non è buona per lui: a Roma c'è Pompeo che cerca di accentrare tutto il potere nelle sue mani e Pompeo ha anche l'appoggio dei senatori.

– Cesare deve lasciare l'esercito, deve lasciare a noi il governo della nuova provincia della Gallia e deve venire qui a Roma senza soldati – dicono i senatori. – E se non lo fa, allora non gli concediamo il permesso di entrare a Roma.

Cesare intanto marcia con i suoi soldati verso sud: ha passato le Alpi e ormai è arrivato al Rubicone, un fiume che si trova nell'attuale Emilia Romagna. Questo fiume, anche se piccolo, ha però una grande importanza: segna infatti il confine tra il territorio di Roma (dove i cittadini sono Romani e hanno molti diritti e privilegi) e quello delle province a nord. Secondo la legge romana di quei tempi, non si può passare il fiume Rubicone senza un'autorizzazione del senato.

–Generale, cosa facciamo? – chiedono a Cesare i suoi più fedeli soldati.

–Ho bisogno di riflettere – risponde Cesare. – Passare il fiume con l'esercito armato significa mettersi contro il senato...

KOSTKY JSOU VRŽENY

letech 58–50 př. n. l. vede vojevůdce Julius Caesar vleklé boje s Galy, až nakonec dobývá jejich území. Díky němu vlastní Řím rozlehlé provincie na druhé straně Alp. Caesar se může konečně vrátit do Říma, aby mohl být oceněn celým lidem a senátem.

Ovšem situace pro něj není příznivá – v Římě se nachází Pompeius, který se snaží získat veškerou moc do svých rukou a má také podporu senátorů.

„Caesar musí opustit vojsko, musí nám přenechat správu nové galské provincie a musí přijít sem, do Říma, bez vojáků,“ říkají senátoři. „A jestli to neudělá, tak mu neudělíme svolení pro vstup do Říma.“

Caesar mezitím se svými vojáky pochoduje směrem na jih – přešel přes Alpy a došel k řece Rubikon, která se nachází v dnešním regionu Emilia Romagna. Tato řeka je sice malá, ale má veliký význam, protože značí hranici mezi územím Říma (jehož obyvatelé jsou Římané a mají mnohá práva a privilegia) a územím patřícím provinciím na severu. Podle tehdejšího římského zákona nesmí být řeka Rubikon překročena bez svolení senátu.

„Co uděláme, veliteli?“ ptají se Caesara jeho nejvěrnější vojáci.

„Potřebuju přemýšlet,“ odpoví Caesar. „Překročit řeku s ozbrojeným vojskem znamená postavit se proti senátu...”

Ma se non lo faccio, significa che Pompeo potrà avere più potere di me e magari governare la Gallia... E per me significherà vivere come semplice cittadino...

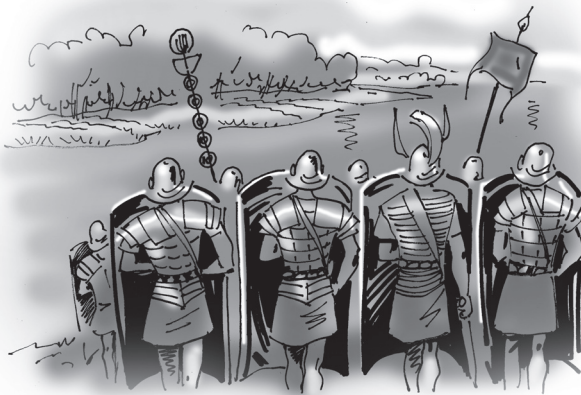
Alla fine Cesare dice con voce sicura:

–Andiamo! Marciamo verso Roma!

E così il generale e il suo numeroso esercito – più di cinquemila soldati – passano dall'altra parte del fiume Rubicone. Cesare si ferma un momento e grida:

–Il dado è tratto!

Tutti i soldati lo sentono e tutti capiscono che non si può più tornare indietro.

Ale jestli to neudělám, bude to znamenat, že Pompeius bude mít víc moci než já a možná mu bude svěřena i správa Galie... A pro mě to bude znamenat život obyčejného člověka..."

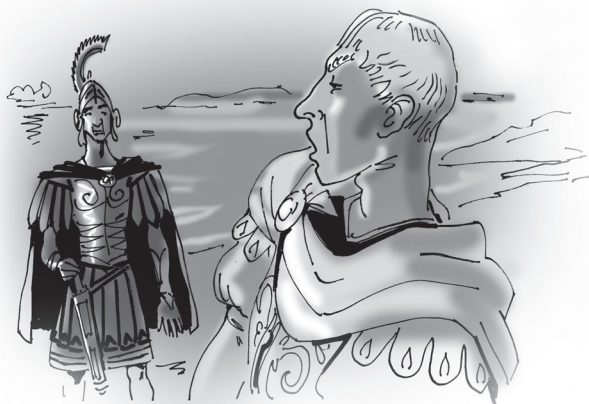
Nakonec Caesar praví jistým hlasem:

„Jdeme! Pochodujeme na Řím!“

A tak generál a jeho početné vojsko více než pěti tisíců vojáků přechází na druhou stranu řeky Rubikon. V jednu chvíli se Caesar zastaví a zakřičí:

„Kostky jsou vrženy!“

Všichni vojáci ho slyší a chápou, že už není možné vrátit se zpět.

E oggi questa espressione si usa ancora proprio per intendere che una cosa è ormai fatta e non si può più cambiare idea.

In ogni caso Cesare ha preso una buona decisione: il generale infatti arriva a Roma e viene accolto come un eroe perché non tutti i senatori sono contro di lui. La sua fama e le sue vittorie sono conosciute a tutti tanto che, poco tempo dopo, dai senatori viene nominato "dittatore" di Roma.

Do dnes se tento výraz používá právě pro vyjádření toho, že se nějaká věc již stala a není možné si ji rozmyslet.

Každopádně se Caesar rozhodl dobře – opravdu přichází do Říma, kde je vítán jako hrdina, protože ne všichni senátoři jsou proti němu. Jeho sláva a jeho vítězství jsou známy všem, takže zanedlouho je senátory jmenován „diktátorem“ Říma.

